

VABADUSSÕDA 90

Päätetung Pihkvalõ

Tull mai lehtiga ja häiermiga, nii ku pärjäs Eesti ajaluu suursündmusilõ. Sõda käve jo neländät kuud Setomaal.

Raudvassari Valdur

Verrev-valgõ rinnõh hõõrüt hinnäst ku ravvanõ rull üle külli ja müüdä põlda, mõnikõrd õdagupuult hummogu poolõ, sis sai surma 27 ohvitseri, 291 sõdurit ja sai haavada 2201 võitlõjia.

Mai kuu edeotsah jäi rინneh püsümä Riia-Pihkva kivitii ja Pihkva järve vaihõl Pang'avitsa-Salesje- Vašina Gora-Leski-Ivanovo Boloto joonõ pääl. Eesti poolõ pääl olli rindõl 1. ratsapolk, Sakala partisanidõ pataljõn, 7. polk, Scoutsataljõn, Tarto õpilas-pataljõn, Kuperjanovi pataljõn ja 5. polk — kokko 3874 miist, 262 kuulipildujat ja 30 suurtükki. Näide vasta sais Nõukogodõ-Vinne 10. diviis ja Eesti kommunistlik diviis, kokko 5513 miist, 140 kuulipildujat ja 42 suurtükki.

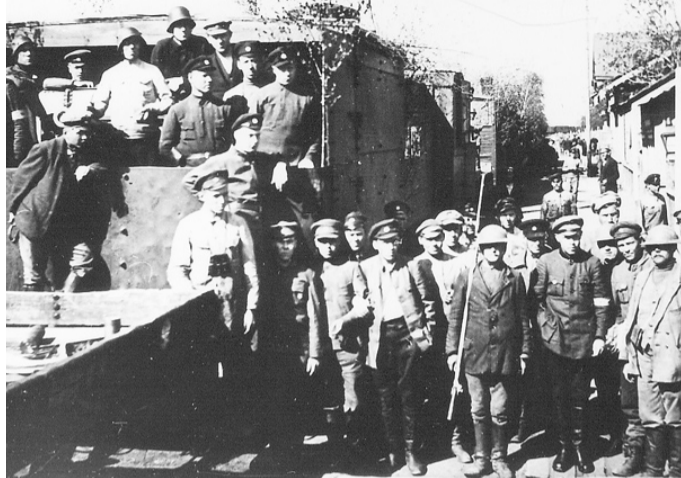
Ja üte vooriga nakas paistumma liina kottal savvu ja väiga jälle kargähtüs läts läbi õhu

Sõaväe tugõvus olõ-õi õnnõ inemisi ja tehnika pall'osus, a võitlõmisiõ suuv ja otstarbõkas rakõndaminõ. Eesti ülebjuhataja kindrdal Laidoner pidi plaani, õt kuis vaidlasõ rindest läbi murda' ja sis sõa viimist kodomaa piire taadõ. Oll plaanih, õt lõunõridõl nakas päätetungminõ 16. mail. Tuujaos kogoti Petsere taadõ raudtii ja mantii lõiku tukõv lüümiskulak — pääl Kuperjanovi pataljõni viil nelli soomusrõngi ja kol' soomusautot.

Verrevrinõh pragonõs

Päätetung tull nädälis edesi tougada. 7. polgu ülep and Laidonerilõ tiidä', õt verrevkomandõr L. Ritt lupa uma diviisiga Eesti poolõlõ üle tulla'. Üüsese' läbikõnõlõmisõ' Ungavitsa järve veereh kinnidi' essünü' poigõ meelemuutust. Ületulõk lepi kokko kesküüs vasta 24. maid.

Tuu jäi ildast kats tunni — eestlõisi kokkolepmiskõnõluõ' reedeti ja Pihkvast tull eriüksus nõnamiihi vangõ võtma. Läts kõrda õnnõ diviisi-ülep Riti, brigadi-ülep Aint-

SOOMUSRONG NR.2: Piusa jaamas, aprill 1919. Foto Filmiarhiiv

si, majandusülep Öövlõ ja 380 verrevväelõse pagõhõminõ. Sinnä' tühäs jäänü' kotusõhe juusk Eesti lõõgiüksus ja terve rinnõh Pang'avitsast Pihkva järveni nakas valgõst mineki aol keväjä üüh rõõmsalt itta veerümä. Unõ päält herätet vainlanõ nakas mõnõh kotusõh vasta.

Kuperjanovi ratsakomandõ katõ soomusmassinaga joudsõ' päävõnõsõngu aas Vana-Irboskahe. Uibu- ja liivapuhäiremidõga katõ allõv magasi ku latsõkõnõ. Soomusmassin jäi saisma verevä lipuga maja iih. Auto ülep, Loosi valla miis Kendra Julius üte sõduriga tull ussõst sisse, minkõ pääl oll kiräh: 48. polgu staap. Staabi põrmandu pääl magasi 18 miist, päälavva pääl maagasi telefonist, a telefon kõrvaman helisi. Kendra istõ lavva taadõ ja võtt

toro. Pihkvast küüsiti: valgõ' olõvat tankõga rindest läbi murdnu'? «Teku-i paanikat!» kärähüt Kendra. Seltsimehe' p o r m a n d u pääl heräsi' üles ja kai' tundmalda' ülebät. Kendra saistas püstü ja tiat: Eesti väe' omma' Irboska üle võtnu' ja õgasagamanõ vastanakkaminõ, tuul olõ-i mõõtõht.

Edimäne üü kagupiiri pääl

Samal aol vallut Sakala partisaanõ pataljõn rind hüä poolõ pääl Pang'avitsa ja Scoutpataljõn murd läbi Vesselkina-Põtalova-Sabolotje kindlustõ liini, koh oll päävä kõgõ veritsep lahing. Näise kural poolõl innidse hinnäst vangõ 7. polgulõ 600 eesti verevät, Talina kommunistliku polgu jätüse'. Rindõ kura tsiibo pääl, raudtii ja pihkva järve vaihõl, läts üle 5. polk Optjoki jõõ, saiõh vangõ ja sõatehnikat.

24. mai õdagust oll terve Petsere maakund Eesti sõaväki käeh ja jäi' laupäävõõdagulõ tulõvasõl riigipiiril. Idah, keväüüh, sinet lag'a suu. Kohki oll kahuri kõmahuisi ja sõhve' välgu' — Kuperjanovi patarei pidä katõvõitlust Moglino jaama tõmbunu' verevidõ soomusrõngiga «Stenka Razin».

Lembitu jälgi piteh

Pühapääväl, 25. mai hummogu läts edesi Eesti sõaväe huugnõ päätetung. Jo valõnd suu veereh Pihkva Kolmainu kerigu torni', peräst poolõ ka mustidsõ Kremlõ sakilinõ müür. Tõisist ette lannü' Kuperjanovi pataljõn Riia-Pihkva kivitii pääl tõmbas jäl' hindä pääl verevidõ soomusrõngi kahuritulõ, pääl tuu satasõ' ka mürsu' Pihkva kaitsõpatareilt. A lõunõs om raudtiisilid ar parandõ ja nelli Eesti soomusrõngi lätsi' võitlustõ, andõ' jalaväele huugu mano rünnäteh suupääl. Kahurimürin nakas pääl ka Peipsi puul — Eesti laivastik tung Velikaja jõkkõ, tulstõõhõh rannakindlustuisi. Pihkva vallutamisõst sai Eesti sõaväiki kõgõ suurõp kuuhtüü Vabadussõah.

Ja üte vooriga nakas paistumma liina kottal savvu ja väiga jälle kargähtüs läts läbi õhu — verevä' lasi' raudtiisilila purst. Eesti soomusmassina' kihodi' pästmä maantiisilda, a «Kalõvipuja» nõna all linnas õhku tuugi, vürstinna Olga nimelinõ sild. Tõõsõ kaldõ päält kattõ' vereväõ, kiä' s'ooni aoni kipõlt tulsti' lääne kaldõlõ joudnu' eestlõisi. Näide asõmõlõ kogonõsi' rahvahulga', lehvidi' üle jõõ eestlõisilõ.

«Toogõ' meele lootskit!» hõiksi' eestlõse'. Tullegi paat, sõudja oll eestlõne, kiä' oppõ Pihkva gümnaasiumih. Sinnä' pääl lätsi' II diviisi ülep Puskar, staabi-ülep Mutt, rindõ juhataja Kubbo ja kuperjanovlõisi ülep Unt — kõik tulõvasõ' koloneli' ja katõkõrdsõ' Vabadusristi kandja'. Näide tervitõses oll kuulda' tõõsõ kaldõ päält «Uraa!» Vindlõse' olli' läbi aoluu sõdinu' ja hintsi' sõalist julgust, mõnikõrd eiski vainlasõ man. Ka pia-s kõik verevidõ sõaväke viil umas sõaväes. Murõtsõdas kümne' paa-di' ja tuul samal õdagul marsõ' kuperjanovlasõ' jo keskliina. Kubneri lossilõ ja liinavaltusõlõ panti Eesti lipuõ.

Tuu olõ-s eestlõisi edimäne võiduk' auk Pihkvahe. Viimäne oll olnu' 707 aastaga iist Lembidu iistvõttõl. Timä, le-gendaarnõ Sakala maavanõp, tahtõ eesti hõimu' ühendä' ja Eesti riigi tetä', a tä sai surma Madisõpäävä lahinguh 1217. aastagal.

Lätt edesi

SÜNNUPÄÄVALATSÕ'

Mikitamäe vald
Anastasia Kirsi — 9. juuni 86
Natalja Oinak — 8. juuni 85
Liine Kurgjärv — 19. juuni 82
Selma Kurg — 24. juuni 82
Elsa Kõivik — 26. juuni 82
Linda Oinats — 3. juuni 81
Leo Mindo — 6. juuni 81

Meremäe vald
Veera Liivak — 88
Linda-Veronika Veski — 86
Maria Kahri — 85
Akulina Luikjärv — 82
Semjon Aim — 81
Aino Laiv — 70
Silvi Kahu — 70

Misso vald
Hermilde Papp — 88
Hedvig Saarniit — 87
Olga Hõbemägi — 86
Loreida Kuk — 82
Silvia Taaber — 81
Olev Pihus — 75
Lea Olesk — 75

ÕNNÕSUUVMISE'

Tervitame pisikesi vallakodanikke ja õnnitleme nende vanemaid!
Meremäe vald — Gerd Palok

Palju õnne ja vastupidavust Metsääre talu pererahvale Margusele ja Marile poja sünni puhul! Laossina küla seltsing

MTÜ SETOMAA TURISM

kuulutab välja **konkursi tegevjuhi-juhatusese liikme** leidmiseks

Tõõ sisuks on organisatsiooni igapäevategevuse korraldamine, piirkonna turismi arendamine koostõõs ühingu liikmete ja teiste asjast huvitatutega, meeskonna juhtimine ja tulemusliikkuse eest vastutamine.

Nõudmised kandidaadile:

- Juhtimise kogemus
- Suhtlemise ja läbirääkimise oskus
- Aktiivne ja positiivne eluhoiak
- Arvuti kasutamise oskus
- B-kategooria juhiloa ja auto kasutamise võimalus
- Vähemalt ühe võõrkeele oskus

Kasuks tuleb

- Projektkirjutamise kogemus
- Valmisolek viia ennast kurssi seto kultuuri ja traditsiooni dega
- Eelnev kogemus turismivaldkonnas

Omalt poolt pakume:

- Vaheldusrikast ja huvitavat töõd
- Võimalust kaasa rääkida piirkonna arengus
- Võimalust realiseerida ideid piirkonna turismi ja koostõõ alase tegevuse arendamisel
- Kaasaegseid töõtingimusi
- Välislõhetusi
- Enese täiendamise võimalusi

Asukoht: Setomaa

Tõõle asumise aeg: täistõõajaga alates 01.07.2009

Kandidaadilt ootame hiljemalt 8.juuniks avaldust kandidaadi-
miseks aadressil: urmas@setomaa.ee.
Avaldusele palume lisada CV ning motivatsioonikiri.

MÄLEHTÄMI

Misso vald
Sigrid Tirul

Meremäe vald
Stepan Palsi
Anatoli Višnjakov

Sündmused juunis

01.juuni Väikeste vallakodanike vastuvõtt Värskas

01.juuni Värskas noortekeskuse sünnipäev

03.juuni Obinitsa muuseumi sünnipäev

05.juuni Seminar SETOMAA KOGUTEOS Tartus

08.juuni Suvistõpüha kirmas Radajal

12.juuni Varakesk-aegse kultuuri festival Irboskas

13.juuni Seto kultuuri päev Albu vallas

13.juuni Lobotka küla kokkutulek

13.juuni Värskas kooli kokkutulek

13.juuni — 18:00 — Värskas kool 115

19.juuni Misso põhikooli ja gümnaasiumi lõpupidu

20.juuni Jaanisimman Kolodavitsas

23.juuni Jaanituli Meremäe mäel

23.juuni Võidupüha Mikitamäel

23.juuni — 20:00 — Jaanipäev Värskas

24.juuni VI ümber Pulli järve jooks

27.juuni Käsitõõlaat Irboskas

29.juuni Setomaa muuseumide kokkusaamine Obinitsas

30.juuni-04.juuli VII Rikka Ivani pillilaa-ger Küllätüväs

Lisainfo: setomaa.ee

TELLIMISKUPONG

Soovid tellida Setomaa lehte endale koju 240 krooni eest aastas?

Täida see kupong trükitahtedega ning saada ümbrikuga toimetuse aadressil:

Setomaa ajaleht, Laossina küla, 64308 Mikitamäe vald PÖLVAMAA

Jah, soovin vormistada Setomaa ajalehe tellimust aastaks ajaks.

Nimi _____

Perekonnanimi _____

Aadress _____

Telefon _____

Tellimust soovin alates kuupäevast _____

Arve palun saata (täita juhul kui tellija ja maksja pole sama isik või kui soovite arvet e-postile)

Tellimus jõustub arve tasumisele järgneval päeval, arvet saab tasuda suvalises pangakontoris või internetipangas